

DRAPPELUL

Săptămânal independent

Inscris sub Nr. 34/1938 la Trib. Arad

ABONAMENTE:

Un an 200.—
Pt. băci, industrii, toate inst. part. și publ. 1000.—

Director:

VASILE I. OSTOIA

REDACȚII ȘI ADMINISTRAȚII:

ARAD, STR. POPA ION RUSU Nr. 3 Tel. 19-91

Timișoara

Cuvinte Regale: „Așa cum în trecut împrejurul Bisericii rola toată viața națională, astăzi Biserica trebuie să sprijine tot ce este progres, tot ce ajută la întărirea și propășirea Patriei. Ea nu trebuie să rămână închisă în ea însăși, ea trebuie să pătrundă în viață, unde are de jucat marele rol de frâu moral și de îndrumătoare a credinței”.

Pentru d. primprocuror
al parchetului Arad

Inspectorul Comșa dela „Fabrica de Tricotaje” din Arad este antiromân

Stinții Arhangheli

Sărbătoarea de mâine este nu numai a Bisericii. Ea îi și-a neamului. Pentru că neamul întreg se bucură în ziua sărbătorii celui mai drag copil al său: Marele Voevod Mihai de Alba-Iulia. Neamul întreg îi urmărește fiecare pas al vieții, cu dragoste și cu grijă, așa cum un părinte iubitor își urmărește curasla înfrățitoare a nădejdilor lui de viitor. Și-l este cu atât drag neamului românesc acest fiăcău, cu cât încrengă lui ființă înfrățită nu numai un farmec deosebit, ci și o bărbăție, o vioiciune plină de sănătate, care trădează pe conducătorul cel mai potrivit al istoriei noastre de mâine.

Și dacă natura L-a înzestrat atât de bogat, Augustul Său Părinte a știut să aleagă calea cea mai bună pentru a-L pregăti cât mai desăvârșit pentru viitor.

Marele Voevod Mihai a crescut încredințat cu tinerii de vârstă lui, cu fiii țării. Pentru a-i cunoaște. Pentru a pătrunde până în cele mai ascunse tainite ale sufletului poporului peste care va domni. Regalul său Tată vrea să dea României de mâine un șef plămădit din sufletul neamului.

Marele Voevod Mihai primește o instrucție cât se poate de multilaterală. Cunoștințele Lui se întind în toate

Măria Sa Voevodul Mihai

domeniile. Mîntea-L pătrunde în toate ascunzăturile științelor. Și nu numai prin învățătura searbădă, ci prin cunoașterea activă — în măsura posibilității — a practicii tuturor industriilor de seamă și-a preocupărilor de căpetenie ale românilor.

Regele vrea să pregătească

urmas demn, care să fie inițiat în toate nizuțele poporului Său, pentru a-l și îndruma pe calea cea mai bună. Și Voevodul își înțelege deplin atât Părintele, cât și chiemarea. Dragostea și interesul natural cu care caută a pătrunde tot ce se poate ști, tot ce se poate cunoaște, sunt caracteristice ale nobilei adevărate, omenesții.

Ne tresaltă inima de bucurie și de plăcere de câte ori li vedem chipul prin gazete, în mijlocul camarazilor străjeri, cercetând vreo fabrică, sau stînd alături de mîndrul Său Părinte. Cum să nu ne fie drag acest fiăcău când toate nădejțile și nizuțele noastre de viitor se înfrățesc în fabrica lui ființă?

De aceea, în ziua aceasta, când îl sărbătorim pentru numele Lui de conducător, din toate inimile se înalță spre Tronul Tatălui Celui din Ceruri, rugă fierbîntă pentru sănătatea și viața Lui care ne este atât de scumpă. Și nu uităm din ruga noastră pe Acela care își concentrează toată grija pentru viitorul României Mari, în acest loc pe care-L închină înălțării Neamului românesc. s.

Înainte de a prezenta atitudinea revoltătoare a inspectorului Comșa dela fabrica de tricotaje din Arad, care s'a pronunțat contra Dinastiei noastre — înibă până la jertfă și idolatrizat de toată suflarea românească din cuprinsul acestei țări, în plus admirată sincer de străinătate — vrem să scriem, fără înflorituri de stil, de-adeptul deci și numai conform cu realitatea despre beneficiul material al lucrătorilor și lucrătoarelor dela fabrica de tricotaje din Arad.

Desvîluim realități triste, e adevărat, dar o facem pentru a contribui la îndușurarea unei porniri exploatare și pentru creșterea unei mai juste, mai cinșite și mai umane răsplătiri a muncii lucrătorilor și lucrătoarelor dela fabrica de tricotaje.

Salarii de mizerie

Majoritatea lucrătoarelor dela amintita fabrică, sunt retribuite cu salarii de mizerie, care variază individual între suma de 130—160 lei săptămînal. Suma infimă și mizerabilă a acestui salariu de mizerie se datorește în primul și în ultimul rând fabricii — conducerii ei.

Întîi, fiindcă calculul de plată este întocmit de fabrică după un principiu avar și exploatare — și al doilea, fiindcă, oricâtă strădanie ar depune lucrătoarele, chiar în cadrul actualului avar calcul, nu pot obține un salariu mai omenos, întrucît se opun mașinările fabricii, cari, în majoritatea lor, sunt defectuoase.

Să ne explicăm. Fabrica de tricotaje din Arad, — acolo unde inspector este acel Comșa despre care vom vorbi mai jos, — nu-și plătește muncitoarele cu ora, ci după cât și cum lucrează și anume după kilogram. Un kilogram de împletitură îl plătește cu un leu și 50 bani!

Mult — nu?

Pentru aceasta ținem să felicităm conducerea fabricii cu ce gîndesc toate lucrătoarele atunci când își pierd 2—3 ore în fața unei mașini defectuoase, care se încapătănează să contribuie la hărnicia și la sărăcia acelor muncitoare.

O felicităm fiindcă și-a fixat o atât de „demnă” deviză a exploatării muncitorului, — pe care nu-l plătește cu ora tocmai pentru că știe în ce stare sunt mașinile; căruia apoi îi macină timpul cu aceste mașinări defectuoase; și, în sfîrșit, căruia îi exploatează sărăcia cu un leu și 50 de bani la kilogra-

mul de împletitură.

Omenos — nu?

Lucrul acesta — un preț mai omenos pentru lucrători — trebuie să i se impună dela forurile apărătoare ale muncitorilor, dela Ministerul Muncii, căruia îi supunem aceste relatări pentru a deschide o anchetă și a forța averta conducerea fabricii de tricotaje din Arad să răsplătească mai omenos pe lucrător, sărăcia și munca acestuia.

Și acum — și despre antidinasticismul inspectorului Comșa

Acestui inspector Comșa nu-i place gazeta noastră în primul rînd.

Motivul este de o stupiditate care ne-a determinat să scriem acest articol și să cerem d-lui primprocuror al parchetului Arad, cât și d-lui comandant al cheșului de poliție și al legiunei de jandarmi — să trimită în fața justiției pe acest dămn Comșa care vrea să fie antidinastic.

Și acum să istorisim cazul. Achizițional ziarului nostru i-a oferit acestui dămn un exemplar din gazeta noastră. Exemplarul acela din gazeta noastră avea — ca mai toate — un reportaj despre înfrățirile de reolădire a României, inițiate azi de înaltul ordin și gînd al M. S. Regelui Carol al II-lea. Tot acel număr al gazetei avea, alături de al M. S. Regelui, și chipul Marelui Voevod Mihai — copilul de aur al Neamului nostru.

Acest dămn Comșa, inspector la fabrica de tricotaje, cu un gest disprețuitor a respins gazeta, abordînd stupiditatea că dumnealui, d-l Comșa, nu-i trebuie o asemenea gazetă, care conține asemenea fotografii (ale M. S. Regelui și Marele Voevod Mihai).

— „Ce puneți aceste fotografii în gazeta dvs? Nu trebuie la nimeni!”.

Iată stupidă concepție a inspectorului Comșa. Și pentru aceasta noi îl denunțăm autorităților, cerînd sancționarea lui, pentru obrăznicia de a fi insultat dragostea noastră pentru Rege și Dinastie și pentru insolenta de a se fi pronunțat, prin însăși acest fapt, contra Dinastiei!

Decaredată noi îl tănuim în stălpul infamiei și al stupidității lui, pe acest inspector Comșa. Restul, privește Ministerul Public și Justiția.

Tendințe religioase

Se văd pretutindeni. Ele au însă nevoie de o largă înțelegere. Va veni vremea, când cu toții se vor convinge, că religiile sunt manifestările spirituale cele mai adînci ale popoarelor.

Antichitatea era o continuă dezvoltare a ideii religioase, evul-mediu a făcut ca religia creștină să fie obiectul unor îndelungate studii, cari au stîrnit nenumărate discuții.

Celebrii filosofi ai evului mediu au în vedere lumea transcendentă, ei sunt convinși, că universul așa după cum îl vedem și noi, nu-i o întâmplare, nu hazard, ci este creația Ființei Superioare.

Dumnezeu există și'n afara de natură. El poate fi zărit însă și'n natură, zilnic putem proba cu mii de întâmplări ce ni-se dezvelesc ochilor.

Religia este acel suflu spiritual al vieții grație, căreia omul poate străbate multe greutăți și nedreptăți spre un anume scop, are un ideal bine precizat pe care-l urmărește.

Ea armonizează viața, face ca omul să simtă fiorii dragostei divine, să se ridice cu gîndul până la sublimul lumii acesteia — iar dincolo de spațiu să străbată infinitul.

Omul zilelor noastre zboară ca și pasărea care se avîntă până'n regiunile cele mai îndepărtate și de acolo poate zări micimea operei sale în raport cu divinitatea.

De aceea nu-i o întâmplare tendința omului de a se apropia de Isus Hristos.

Nu mai lăsînd să penetreze tot ce e nobil, adevărat și bun în sufletele noastre, vom înțelege imensa binefacere a puterii spirituale religioase.

Religia creștină a ortodoxiei e conciliantă, e organizatoare și plină de pietate, cultura pe care o desprindem din ea, e vechea cultură a faptelor glorioase bazate pe mucenicie și eroism.

Păzirea ei, apărarea și biruința ei ne face ca să afirmăm tot mai mult solidaritatea vieții ortodoxe.

Biserica Răsăritului conține germenii vieții religioase în forma ei cea mai pură a Creștinismului antic. Istoria Biserii Răsăritene ne arată zbuciumul, lupta grea a vieții creștine.

Religia creștină străbate tot mai mult țările acele, cari până mai eri erau păgâne — ea le umanizează și Hristos le garantează pacea și iubirea.

(Continuare în pag. IV.)

Informațiuni

— Ministerul educației naționale a luat severe măsuri pentru controlul averii membrilor corpului didactic și funcționarilor acelui minister.

**Hai noroc!
Noroc să fie!
Joc, la Goldschmidt
II LOTERIE!**

— Dr. IULIU HATEGAN, medic oculist, s'a reîntors și reîncepe consultațiile de ochi între orele 12—13 și 15—17. Arad, str. Alexandri 1.

— Dr. IOAN PESCARIU, primmedic, reîntors din concediu și-a reluat consultațiile. Arad, str. Crișan no. 8, orele 12—2.

CINEMA „SCALA” ARAD
Cinematograful filmelor mari
Tel: 20 — 10

Luni,
marele film technicolor

Bătălia Aurului

noua minune cinematografică
cu Olivia de Havilland
și George Brent

Jurnal Fox. 5, 7.15 și 9.15

Programul următor
Filmul lui Shirley Temple

— **URANIA** —
Telefon: 12 — 32

Premieră pentru Ardeal! O fetiță de 14 ani a cucerit lumea! Al doilea film al sărbătoritelor vedete **Deanna Durbin** rulează cu săli pline

O fetiță delicioasă

Partener: Herbert Marshall
Pentru evitarea aglomerației,
rețineți biletele la timp!

5, 7.15 și 9.15.

CORSO
Cinematograful de premiere
Telefon 20-65
Garantia spectacolului bun

NELSON EDDY
ELEANOR
POWELL
HAIMASSY
ILONA
IN
ROSALIE

Repr. 5, 7.15 și 9.15

CABARETUL
„CORNUL VÂNTORULUI”
ARAD BAR

Program
pe luna Noembrie
1938

IOSEFA
imitator de dame
și
6 REVU-GIRLS

Szűcs Matyó
Bianca Bianca

THE 6 NERMESAN
vocal-band

Programul începe la orele 12

Sâmbătă la orele 19.30 a avut loc în catedrala ortodoxă română din localitate, căsătoria d-soarei Irina Wellspilich cu d-l Nicolae Scriban, controlor la Administrația Financiară, Arad.

— Marele succes al acțiunii magazinelor de mode, Ilie Moțiu. — Precum am arătat în numărul nostru trecut, lăudând binevenita acțiune a magazinului de mode Ilie Moțiu (Arad, Piața A. Iancu, colț cu str. Mețianu) încât privește favorul ce-l acordă vizitatorilor provinciali ai târgului de toamnă din Arad, dând chiar și târgurilor cu libele „Consum” și „Inlesnirea” 10 la sută rabat, — ne facem și de data aceasta plăcuta datorință de a înregistra constatarea noastră, cumcă mulțimea cumpărătorilor cun. și mulțumirea lor față de serviciul culant de care au parte în acest magazin de bun renume, surprins-asortat de cele mai fine articole pe lângă prețurile cele mai scăzute, — vizitează ca pe o expoziție acest magazin.

Cu drept cuvânt afirmăm că, magazinul Ilie Moțiu, a devenit unicul loc de aprovizionare al orașenilor și provincialilor Aradului.

Blănuri, Mantouri de blană
lucrări de blănărie după
cele mai noi modele estine
execută

CLONDA
blănar

ARAD.

Bul. Regina Maria 8. (în curte)

Progres

Acum 80 de ani, expresia „sănătate publică” era prea puțin cunoscută. În această epocă s'a născut în provincia Quebec un copil cu numele Hugh Graham. Acesta a devenit mai târziu lordul Atholston, directorul publicației „Montreal Star” și primul ziarist canadian ridicat la rangul de pair englez.

Lordul Atholston s'a interesat mult de problema sănătății publice și în 1885, în decursul unei epidemii de vârsat care se declarase la Montreal el a dovedit cât de sincer era acest interes. Oamenii refuzau să se vaccineze; atunci lordul Atholston și un comitet compus din șase persoane, au vizitat fiecare vasă infectată și au expus necesitatea vaccinării și izolării bolnavului. Acestia au răcăpatat încrederea și epidemia a fost în curând învinsă.

Lordul Atholston a trăit destulă vreme pentru a vedea dispărând din propria-i țară neîncrederea față de medicină, însă lupta „sănătății publice” nu este încă câștigată. India și Ceylonul, de exemplu, sunt două țări în care medicii duc o luptă aprigă contra neîncrederii și a superstiției cari dănuiesc în mijlocul unui popor suferind de paludism. Medicii pot numai cu foarte mare greutate să hotărească pe indigeni să ia doza necesară de chinină (1 gram, până la 1.30 grame) zilnic în timp de o săptămână, după cum recomandă Comisia paludismului depe lângă Societatea Națiunilor, fiindcă oamenii nu înțeleg de ce băuturile preparate de ei n'ar fi tot atât de bune ca remediile albilor. (65)

RADIO

mașini de cusut, biciclete și în-talații electrice, mai estin la

Arcadie Schwarz
ARAD, str. Dr. Petran No. 1.

Neplăcut

— De ce plângi picuile?
— Fiindcă fratele meu e necrescut.
— Dar de ce te doare asta pe tine?
— Suntem gemeni și tata nu ne poate deosebi, deaceia ne bate pe omândoi...

Rudenie

— Ce-am auzit dragă nu mai ești logodit cu Marioara?
— Nu m'a mai vrut!
— Cum se poate? Nu i-ai spus nimic despre unchiul tău bogat?
— Ba da și acum Marioara imi va fi mătușă.

O problemă

— Vai, dragă Costică, dela cine o fi luat fata poastră obiceiurile astea urâte?
— Dela tine în nici un caz, căci tu ți-le-ai păstrat pe toate, dragă nevastă.

Economie

— Destul, Mișo, destul, nu turna alută apă în vin! Fă economie! N'ai văzut ce taxe mari trebuie să plătim pentru apă?

Are dreptate

— Să-ți fie rușine, nu poți să-i suferi și-i scri „Îți trimet toate urările mele”.
— Nu poți să ști ce fel de urări ți trimet!

Piroane

O mireasă din Crivina-Mehedinți a născut în noaptea nunții... (record modern)... Mirele, surprins de marșul nupțial, cântat de pruncuțul care avea un alt tată... a declarat divorț...

În comuna Car-Satu-Mare, s'a vândut la o licitație: un plug cu doi lei și un cal cu 15 lei, etc... să mai spună cineva că nu-i estinătate??... în 1938...

În Spania: naționaliștii au bombardat din avioane cu pâine, iar republicanii cu mătase, cămăși, ciurapi, rochi, etc... Se așteaptă acum ca mitralierele să tragă cu academice... Tunurile cu șunci, iar aviația să lanseze sticle cu vin... Așa război mai merge!!?

Rusia, probabil are mulți ofițeri?... și ca să nu-i pensioneze?... le caută nod și papură și îi împușcă...

După biologul Marc Simonet în curând caii vor căpăta grai?? deci, când nu vor primi rația cuvenită, vor ieși la raport, spunând cu glas tare: Azi, n'am primit porția reglementară?!

Aparatele de radio „Radione” au placă cu arătarea posturilor în Roș, Alb și Verde! Unde se fac? n'are nimeni nimic de spus??...

Taxele de radio se vor scumpi?? Scump, dar face??

Cazul „Antigonei” a dat la iveală că cea mai rapidă școală de balet din lume, unde într-o oră, două de exerciții!! devii „Stea” se află la... „Plești”.

Administrative

AVIZ

Rugăm pe on. abonați noștri, cât și d-nii comercianți cari fac reclame în ziarul nostru, că dela 101 lei în sus, să nu primească nici-o chitanță pentru achitare, dacă n'are pe verso aplicat un timbru fiscal de 3 lei și un timbru de aviație de 2 lei.

ADMINISTRAȚIA

Poezii populare din jud. Arad

Culese de Gheorghe Tolian

351
Patășcuță cu mărjele
Nu-i mai mult dă doauă jele
Pân' la casa lui Tivie
Tivicoale,
Berbecoale,
Rupite,
Du-te.

352
Angheluș
Pițiguș
Triaramă
Cătaramă
Și-on pui
Porumbui
Porumbița
Bița
Stearcu
Marcu
Popa dă su Iancu
Lali
Pali
Păstor.

353
Am o casă dă urzacă,
Vine vântu și mi-o stracă.
Vântu face zur-zur-zur,
Tu că mâta 'n...

354
Unilie
Judilie

Judecata
Precupata
Răpciun
Crăpciun
Siminic
Păște 'n câmp.

Galia Ciongradi, 12 ani,
Șumandul de sus.

„DASCATICE”
Dă vânt

355

Doamne, Tu-m ajută,
Maică sfântă.
Să luă V. voios, bucuros
Pă ușă.
In cale-i ieși noauă vântoasă
Telburoasă.
Sânjile-i băură,
Fața-i vestejiră,
Putere-i luă
Din capu lui.
El cântându-să
Văierându-să
Nime 'n lume nu-l aude;
Nume Maica sfântă
In cale-i ieși:
„V. ce te căuț.
Ce te vaieț?”

(Va urma)

MAXIME

Spiritul n'ar putea juca multă vreme rolul inimii.

(La Rochefoucauld)

Spiritul e totdeauna păcălit de inimă.

(La Rochefoucauld)

Alcoolismul face, în zilele noastre, mai multe victime decât odinioară foametea și războiul.

(Gladstone)

Păstrează-ți facultatea efortului, exercitând-o zilnic.

(W. James)

Școala, în comun, relevă copilului legea solidarității.

(O. Gréard)

Ura nu se stinge prin ură: ura picre prin iubire.

(L. Burgeois)

Nu te mânia pe lucruri, căci lor puțin le pasă.

(Marcus Aurelius)

Ceeace cunoaștem e puțin lucru, ceeace nu cunoaștem e neînchipuit de mult.

(Laplace)

Onoarea oprește adeseori, ceeace legea îngăduie.

(Seneca)

Talentul se formează în singurătate, caracterul în societate.

(Goethe)

Croitoria pentru domni
MOSKOVITZ, Arad,
are prețuri de concurență

Senzational

S'a schimbat planul Loteriei de Stat

Noul plan prevede

20 câștiguri á Lei

1.000.000

La clasa I-a 18 milionari pe lună

4 câștiguri de Lei 6.000.000

74 câștiguri de Lei 200.000

598 câștiguri de Lei 100.000

Procentul de câștiguri 63.32%

Tragerea clasei I-a

15 Noembrie 1938

Loteria de Stat

Despre afacerile Societății de Electricitate din Arad

Se așteaptă revizuirea contractului prelungit cu 17 ani înainte de expirare

Prețul curentului trebuie restabilit

III.

În numărul trecut al ziarului „DRAPELUL”, fiind spațiul ocupat de un material urgent și mai prețios, am fost siliți a amâna continuarea campaniei începută contra Societății de Electricitate, care a reușit a prelungi contractul

Canalul SHONE

În penultimul număr al ziarului nostru am arătat necesitatea curățirii conductei Shone, care, din pricina Societății de Electricitate, care a desfăcut trotuarul pentru așezarea cablului subteran, — a ajuns într-o si-

tuție amenințătoare, deoarece la primăvară, când vor începe ploile, din lipsă de loc în interiorul canalului Shone, canalul nu va mai putea primi apa imensă și va cauza inundații.

În atenția d-lui Primar

Pentru a evita ori ce răspundere, dl. primar al municipiului Arad, este în măsură de a propune con-

ducerea unei comisii de specialiști, bineînțeles că acești domni să nu fie arădați dacă dorim a afla

re, în caz că este indispensabilă, ar necesita o sumă mai măritoasă și cum primăria Aradului n'are altă nici o sumă pentru o asemenea lucrare, iar nici din prelungirea contractului cu 17 ani înainte de expirării n'a avut nici un câștig și ea alure n'are de unde suporta cheltuieli neprevăzute, Societatea de Electricitate, care a fost câștigătoare în această afacere, are datoria morală să suporte și această cheltuielă, dacă s'ar ivi.

În caz că noi am fi greșiți și această lucrare nu este necesară, — noi de acum cerem scuze, — dar credem că nu este cazul, fiindcă am avut ocazia a ne convinge cu ochii proprii, iar pe de altă parte ne-am informat și prin specialiști, care ne-au confirmat în întregime în ceea ce privește posibilitatea de a fi inundați. Pentru ori ce eventualitate, nu strică să se ia măsurile necesare din timp și nu tardiv. Noi, cari am aflat numai lucruri frumoase despre actualul primar al

municipiului, care este dl. general Alexandru Vlad, militarul integru, avem ferma convingere, că domnia sa va pune la punct atât chestiunea conductei Shone, cât și revizuirea contractului încheiat pe drept, sau măcar pe 17 ani înainte de expirare.

Din fericire, dl. primar, general Alexandru Vlad, este secondat de nobilul viceprimar d. dr. R. Bejan, care probabil cunoaște chestiunea contractului misterios, dar cu-

noaște și părerea consumatorilor de energie electrică din Arad.

Dl. viceprimar dr. Bejan, așa cum a știut să facă lumină și în alte chestiuni foarte gingașe de pe la primărie, — cari chestiuni de fapt trebuiau de mult aranjate, — va ști să facă lumină și în chestiunea contractului Societății de Electricitate cu atât mai vădit, că această promisiune s'a făcut și din partea unui demnitar din București.

Cine este obligat a suporta costul timbrei?

Învârteala cu timbrele fiscale și de aviație, care se plătesc de către consumatori pe nedrept, înseamnă un venit fabulos pentru Societatea de Electricitate. Între alte câștiguri practice, despre cari vom scrie într-un alt număr al ziarului nostru, ne oprim pentru o clipă asupra afacerii cu timbrele.

În conformitate cu legea în vigoare, furnizorul este obligat a timbra toate facturile și toate chitanțele.

Societatea de Electricitate a găsit un sistem foarte practic și anume:

Facturile le-a suprimat, probabil pentru a face economie consumatorilor, după părerea d-lor, fiindcă conform legii, Societatea este obligată a suporta costul timbrului. La plata consumației electrice emite un simplu imprimat, — în care înșiră consumația Kworelor, taxa contorului, timbre, impozit pe consum și taxa pentru Stat, impozit de lux și cifra de afaceri, — cu un cuvânt aproape toată regia Societății este suportată de către consumator. Adică, parădon, a mai rămas salariul angajaților și grasele tantieme. Făcând că nu le pune și pe acestea în sarcina bietului consumator.

La calcularea pretului unitar probabil figurează și aceste pozițiuni, pentru a

le de încurajare ce le primim de la cititori — și cele multe de mulțumire. Astăzi, reproducem textual

Rente și Efecte Bonuri de impozite

pentru plata impozitului și pământului forțat, pentru Asigurare Socială la

Banca Goldschmidt

ARAD,
Str. Eminescu No. 4

una, care ni se pare mai semnificativă:

Arad, 5 Sept. 1938.

Domnule Director,

Ținem să vă aducem la cunoștință pe această cale, mulțumirile noastre pentru curajul civic ce-l aveți cu ocazia campaniei drepte care ați deschis contra îngâmfașilor și nesăturătorilor dela Uzina Electrică din localitate.

Ne miră cum până în prezent domnii dela Uzina împreună cu vulpoiul bătrân titanosaurul a sute de milioane, care trăiesc în cheturi cu șampanie pe spinarea noastră a abonaților, n'au căutat, prin mijloacele de care știu a se folosi spre a vă reduce la tăcere ca pe alții, care au mai încercat să-i dezarmeze (cum a fost cazul și cu bivulul X, fostul dvs. colaborator).

Vă rog să credeți că opinia publică scârbită și scandalizată de procedurile d-lor dela Uzina, Primăria și tuturor acelor care au încurajat-o și ajutat-o la prelungirea odiosului contract — ține seamă de justa dvs. campanie, în care v'ați luat angajamentul de a face lumină — și că momentul în care veți sista (campania) fără a se da publicului satisfacție în obligațiunea ce v'ați luat-o față de el, se va îndoi de bună credința dvs.

Deaceia, vă sfătuim: Mergeți înainte pe calea ce-ați luat-o, iar noi vă vom ajuta dându-vă informații. Tot odată, vă rog a vă adresa opiniei publice la fel pentru a vă informa în toate chestiunile ce ar interesa administrația Uzinei.

Cu stimă,

(Urmează semnăturile).

Din lipsă de spațiu trebuie să ne oprim aici, dar în numărul viitor vom arăta amănuntele privitoare la timbre și cum se poate încasa din circa 70 bani suma de 13 lei.

Cetiți și răspândiți

„Drapelul”

Congresul „Federației Presei din Provincie”

SIBIU, 30 Oct. 1938. — La ora 8 și jum. au descins din tren congresiștii din întreaga țară, reprezentanți ai presei române din provincii, fiind întâmpinați de d. Pop, primarul Sibiului.

Dela gară congresiștii au plecat în automobile la hotelurile în care s'au încartieruit și apoi s'au adunat la hotelul Bulevard, de unde au plecat în corpore la Cimitirul Eroilor și la cimitirul orașului, depunând coroane și jerbe de flori pe mormintele eroilor din marea război și ale luptătorilor naționaliști din Ardeal.

După aceea, cu toții au asistat, în frunte cu d. subsecretar de stat Eugen Titeanu, la sfânta slujbă în Catedrala Mitropoliei din Sibiu.

La ora 11 și jum. congresiștii au plecat în corpore spre prefectura jud., unde în sala festivă, la ora 12, s'a deschis congresul sub președinția domnului subsecretar de stat Eugen Titeanu, precum și în prezența reprezentanților autorităților civile și militare din Sibiu, și a organizațiilor regionale de presă și a delegațiilor sindicater de presă din capitală și provincie.

Primul cuvânt l-a avut asesorul consistorial părintele protopop Scărobet, care bineînțelegă lucrările congresului și scuză absența înalt Prea Sfinției Sale Mitropolit Nicolae Bălan al Ardealului aflător la București.

Prea cucernicia Sa subliniază importanța presei pentru luminarea satelor și a opiniei publice, arătând luptele care s'au dus în trecut prin presă pentru națiunea românească de pe aceste plături, cerând presei să sprijine și de acum înainte instituțiile fundamentale ale Statului ca: Dinastia, Biserica, Școala, Armata și Justiția, care se străduiesc să ne facă buni creștini, buni români și buni cetățeni! (Aplauze).

D. colonel Mihail Cămăraș, prefectul județului Sibiu, a salutat în numele județului pe congresiști printr-o însuflețită cuvântare, urmându-le spor la muncă.

D. Pop, primarul orașului Sibiu, a urât de asemeni, în numele cetățenilor, bun venit în cetatea istorică a Sibiului.

Au vorbit apoi d-nii: Dr. Preda și Pamfil Șeicariu, d. Gabriel Sarkany, președintele sindicatului presei minoritare din România, exprimă salutul presei minoritare, care înțelege să se integreze cu lealitate în cadrul Statului român, așa cum de 20 de ani au făcut-o și asigură pe d. ministru și guvernul de credința lor nestrămutată și în cadrul nouilor așezări ale României.

D. Ștefan Vlădescu, președintele federației naționale a presei din provincie, într-o frumoasă cuvântare a arătat importanța presei din provincie și a amintit de marii înaintași ai ziaristicii române de pe tot cuprinsul pământului românesc și a terminat mulțumind tuturor oaspeților care au ținut să ia parte la acest mare congres cu prilejul căruia se serbează și 20 de ani dela Unire.

Au urmat discursurile d-lor Poulain și Lungulescu.

D. Colfescu salută deasemenea congresul în numele gazetarilor din Țara Motilor, după care urmează discursul d-lui ministru Titeanu.

Sedința festivă s'a terminat la ora 14, după care congresiștii au participat, la restaurantul hotelului Bulevard, la un banchet, oferit de Comitetul Federației.

La banchet d. president Ștefan Popescu a închinat pentru Majestatea Sa Rege-

le, după care au rostit cuvântări entuziaste domnii: Ion Conceatu, în numele presei din Banat; Costică Sarry, în numele presei din Dobrogea; Nădejde, în numele presei din Moldova; Emil Lega, în numele presei Oltenie; Gologan, în numele presei din Țara Bârsei; D. Iov, în numele presei din Basarabia; I. Bănculescu, în numele ziarului „România de Vest”; C. Drăgomirescu, în numele presei din Prahova.

După amiază, în sala de sedință a prefecturii, au urmat desbaterile propriu zise ale congresului, presidate de d. Ștefan Vlădescu, asistat de d. Virgil Molin, hotărându-se întocmirea unui memoriu care să fie prezentat d-lui ministru al propagandei și presei, conchizându-se la întocmirea unui cod al presei și a unui ante-proiect de lege pentru reglementare profesiei din ziarist și înființarea colegiului gazetarilor, după forma de organizare a medicilor, avocaților, inginerilor, magistraților, etc.

După amiază domnul subsecretar de stat Eugen Titeanu a vizitat comuna Rășinari, unde s'a dus în pelerinaj la mormântul marelui Mitropolit al Ardealului Andrei Șaguna, apoi a vizitat satul și a stat de vorbă cu sâtenii.

La ora 10 seara d. Sever Pop, primarul municipiului Sibiu, a dat un banchet în sala restaurantului Bulevard. La banchet au toastat dl. primar Pop, d. Ștefan Vlădescu, d. Conciatu și domnul subsecretar de stat Eugen Titeanu. Banchetul s'a terminat la ora 12 seara cu o manifestație entusiastă și grandioasă de dragoste și devotament pentru Majestatea Sa Regele, întreaga asistență întonând în picioare „Imnul Regal”.

„Revoluția Regală dela 10 februarie” și presa

După congresul „Federației Presei din Provincie”

Congresul dela Sibiu al „Federației Presei din Provincie”, s'a desfășurat într-un cadru de entuziasm neîntâlnit până acum.

Din toate părțile țării din Banat și din Basarabia, din Ardeal și din Muntenia, din Dobrogea și din Moldova, ca și din Maramureș, solii cuvântului tipărit s'au adunat în vechea cetate transilvană, pentru a se ocupa de rosturile și nevoile profesunii lor, dar în același timp pentru a constata și a celebra puternica legătură stabilită, în ultimul timp, între Stat și presă.

Au fost multe cuvântări, și toate însuflețite; vom reveni asupra unora dintre ele, pe rând.

Deocamdată ne vom opri asupra discursului d-lui Eugen Titeanu, ministrul presei și al propagandei, discurs bogat și documentat ca un excelent ese, substanțial și plin de adevăruri. În afară de aceasta, un discurs reparator. Reparat al tuturor nedreptăților și jignirilor suferite nu prea de mult de către gazetari, cărora răzbuțarea unora dintre oamenii politici le atrăsese un discredit nemeritat și odios.

D. ministru Eugen Titeanu, un zorișt de prestigiu și ministru dinamic, deopotrivă — era cel mai în măsură să restabilească adevărurile. A făcut-o cu competență, cu iubire cu entuziasm.

D-sa a subliniat contribuția deosebită, pe care presa a adus-o bunului mers al vieții de Stat, după ceea ce a fost numit de orator așa de potrivit: „Revoluția Regală dela 10 Februarie”

„La răsrucea aceasta a eveni-

mentelor (a subliniat ministrul presei și al propagandei), presa a dat cel dintâiu exemplu, încadrându-se în ritmul nouilor împrejurări”.

„Revoluția Regală nu a avut slujitori mai devotați decât presa. În vălmășagul evenimentelor internaționale, nimeni nu a arătat mai multă luciditate decât presa și nimeni nu a stat mai mult în ajutorul acțiunii de redresare națională decât presa”.

În timp ce o bună parte dintre bătrânii oameni politici și dintre hoimanalele trecutului se ascuseră prin cotloane ca să-și rumege capitalurile acumulate în ani de guvernare moralizatoare, — gazetarii bărfiți, gazetarii cari — toți, fără deosebire — fuseseră tratați în rând cu găinarii, acești gazetari își puneau sufletul și condeul în slujba refacerii de stat, sub steaua mai pură a unui nou crez.

„Oricine nu a putut să ajungă om de Stat (a spus d. ministru Eugen Titeanu), oricare cicerone, care nu și-a văcut discursul reproduș integral, oricare articulador de onomatopeice din vechiul parlament, care nu a fost acceptat a fi un Metternich sau un Talleyrand, s'a pornit împotriva presei”.

Ei bine, „astăzi, toți acești meternici” și „talleyrandi” ratați, toți acești trecuți calomniatori ai presei sunt la pământ: „palais et ombra”.

Revoluția Regală dela 10 Februarie a lichidat un trecut cu destule păcate și a deschis orizontul unui viitor luminos.

În acest viitor luminos, presa își are rolul său și locul său.

Tendințe religioase

(Urmare din pag. 1-a.)

„Iubirea creștină nu-i un vis, nu-i o fantomă, ci e o adâncă realitate, ea se poartă în umanitate, se infiltrează în viața omenească și îi urma ei omul tot mai mult devine om”.

Sunt cuvintele lui Marc Bregner, acelui poet creștin, care a înțeles valoarea spirituală a vieții creștinești pe toate terenele vieții de azi.

E afirmarea categorică a unui bărbat înzestrat cu multe calități culturale distinse, care dă o nouă orientare omenirii dornice de a-și găsi idealul pierdut.

În cărțile spiritualității creștine găsim florile sufletului omenesc, trebuie să avem ochii deschiși ca să putem înțelege problemele mari cari ni-se dischid.

Tendințele religioase sunt prin urmare realități adânci ale sufletului și ale vremurilor noastre!

Să le înțelegem și să ne conformăm lor!

C. R.

Jucați cu încredere la Loteria de Stat!

COLECTURA OFICIALĂ

Sediul central CLUJ: Reg. na Maria No. 46. **ARAD: I. Olariu, Str. Brătianu 3.**

Chinezul-Gloria 6:1 (3:1)

Frumoasă surpriză!

Infecția care a cauzat buba de aslăzi a pornit dela niște microbi cât se poate de periculoși: banii.

Cheltuieli mari, colizații mici, conducători mulți, etc.

De unde să fie bani?

Prin urmare, echipa Gloria începe să se deslănzeze. Jucătorii amenință că pleacă. Și până atunci, trag chiulul la joc: dinte pentru dinte.

Conducerea ce poate face?

Ca să rostuiască bani, vinde două elemente de valoare: Dobra și Lupaș.

Echipa slăbită din cale afară, în loc să fie consolidată, în loc să i se dea personalitate, se fac cu ea fel de fel de experiențe care de care mai dezastruoase.

Singurul punct stabil al echipei a fost tocmai cel mai slab: Fritz. Explicația? Poate că cei dela conducere au slăbiciune pentru el. Și atunci, chiar văzându-l că e de „dă n gropi” pânneau momentul când Fritzică marca vreun goal, pentruca aceasta să le dea dreptul să-l mai vire în formație timp de vre-o 3-4 matchuri.

Am lămurit aci de câteva ori că metioul e stupid. Așa. Dacă Fritz marchează câteodată, e pentrucă-i e imposibil să facă altfel din momentul ce-i servit la țanc. Lucru pe care l-ar face orice jucător sau jucător, orice nătăflet. Acesta nu este un aport. Dar numărați sutele

de ocazii pe cari Fritz nu numai că nu le folosește, dar le strică, obligând și pe ceilalți înaintași să joace prost! Un Codreanu sau ori-care altul, ar schimba complet echipa, fără să facă prea mult, doar să nu strice.

În sfârșit, s'a făcut rost de un centru mijlocas. Regner. Vai de el și de noi cu el!

După expresia unui tânăr intelectual: Scorul de ieri a fost, pentru Gloria, purgativul care-o face să iasă afară... din divizia A.

JOCUL

Incepe Chinezul. Goal nu cade decât în minutul 16 când Merce împinge în plasă o minge ce se plimbase prea mult dela un om la altul.

Egalarea o aduce Bajusz în min. 21 când trage pe jos. Theimer prin de, dar scapă mingea în poartă.

În min. 40 Mărienuț, după mai multe bravade, comite un bandă involuntar pe linia de 16 m. Zădărită făcut de gloriști e... scurt. Mingea trece pe lângă el și intră în colțul de jos al porții, fără ca Theimer să se intimideze.

După pauză marchează Malita în min. 25, Thierjung în min. 40 și Klimek în min. 44, după un joc slab de ambele părți, cu mențiunea că Gloria a fost mult mai zădărită. Chiar decât pedantul arbitru: căruia pedanteria nu-i ședea bine de fel, mai ales că nu era în stare să fie demn de ea.

Și fără reclamă este cunoscut tuturor,
că cele mai bune și cele mai eficiente stoffe
pentru doamne și domni, se găsesc numai la

L. SCHUTZ ARAD

Secția pt. doamne: Str. Brătianu 2. (Palat. Minorităților)
Secția pt. domni: Strada Eminescu No. 2.

Declarațiile d-lui ministru Armand Călinescu, făcute rectorilor universităților din țară

D. ministru Armand Călinescu a întocmit un proiect de lege pentru lămurirea unor importante probleme universitare. Domnia sa a tinut să aducă în fața rectorilor universităților din țară proiectele acestea, expunând punctele esențiale în următoarele:

Pregătirea profesorilor se va face printr-un stagiu într-o școală normală superioară, așa încât selecția să fie lipsită de arbitrar și școala să aibă profesori bine pregătiți și sub raportul moral.

În al doilea rând s'a fixat un cadru precis de catedre pentru a elimina risipa de profesori universitari ce se făcea până acum.

Apoi, numirile profesorilor universitari se vor face prin concurs, excluzându-se nepotismele. Nu se va mai admite ca un profesor să dețină mai multe catedre, ci se va cere ca fiecare să muncească în

mod conștiincios regulat la locul unde a ajuns.

Oricine citește proiectul de lege al d-lui ministru Armand Călinescu, va vedea decât spirit de ordine și serioase intențiuni este condus.

D. Armand Călinescu va rămâne în istoria de dedicare culturală a neamului, deoarece deschide epocă nouă, punând bazele unei generații cu care România de mâine se va mândri.

La bilet la Loterie!
Ca să scapi de sărăcie!
Hai noroc! Noroc să fie!
Joc la Goldschmidt loterie!

Radio-Graetz

E culmea tehnicei moderne 40% economie de curent

Incoronarea mărcilor selecte! Voce perfectă, neîmitabilă. Recepție fără zgomot. Scală uriașă de sticlă a stațiunilor, manipularea simplă.

Ascultați-l fără obligațiune! la **Sigismund Hammer și Fiul**

Arad, Bulv. Regele Ferdinand 27. Telefon 10-47. 1

Inspecțiile d-lui Ralea, ministrul muncii, în regiunea minieră și auriferă dela Baia Mare

În cadrul programului fixat de d. ministru Mihail Ralea, titularul Departamentului Muncii, Domnia Sa a plecat din București însoțit de d-nii: inginer Stavri Cănescu, directorul muncii; Grigore Geamănu, comisarul guvernului pe lângă Casa Centrală a Asigurărilor Sociale; Ilagi Anton, avocat-consilier; Sacha Stojanovici, director de Cabinet sosind la ora 9 dimineața la Baia Mare.

La coborârea din tren, d-l ministru Ralea a fost primit de d-nii: colonel Simion Coman, prefectul județului; colonel Nițescu, primarul orașului; maior Miclea, comandantul Legiunii de Jandarmi, colonel Botez, comandantul garnizoanei; dr. Călarășanu, inspector general al Casei Centrale și dr. Mantzu, medic-șef în Casa centrală.

D-l colonel Nițescu, primarul orașului a rostit o scurtă cuvântare de bun venit.

Dela gară d-l ministru Ralea și însoțitorii au plecat în inspecție, vizitând în primul rând școala și căminul de conducători minieri din Baia Mare.

Apoi d-l ministru Ralea a inspectat instalațiile de flotație și ciarnăriile ale societății R.I.M.A. dela Dealul Crucii unde lucrează peste 4000 muncitori și peste 300 funcționari români.

D-l ministru Ralea a inspectat apoi Oficiul de Asigurări Sociale, unde sunt peste 10.000 asigurați.

A urmat apoi inspectarea spitalului, unde d-l ministru Ralea constatând unele lipsuri, a dispus ca noul spital în construcție să fie terminat cât mai curând.

Tot cu acest prilej, d-l ministru Ralea a dat dispozițiuni d-lui comisar al guvernului ca să se precizeze în viitoarea lege a Asigurărilor Sociale, înființarea de spitale în special în regiunile cu un mare număr de muncitori, întrucât aceste regiuni au fost până în prezent lipsite de asistență medicală suficientă.

A urmat inspectarea topitoarelor dela Firiza de Jos, unde de asemenea s'a constatat lipsa unui dispensar. D-l ministru Ralea a primit mai multe delegațiuni de muncitori cari au prezentat memoriile cuprinzând doleanțele lor.

La urmă, d-l ministru Ralea, a vizitat fabrica și Uzinele Phoenix, unde lucrează peste 2000 muncitori și care produc anual: 300 vagoane plumb metalic; 10.000 kgr. argint; 1700 vagoane acid sulfuric; 300 vagoane pământ de colorant; 350 vagoane îngrășămintă și 300 vagoane sulfat de cupru.

După cercetarea amănunțită a fabricii și uzinelor Phoenix a avut loc o mare adunare în sala Teatrului unde au participat câteva mii de muncitori din întreprinderile din regiune.

Cu acest prilej d-l ministru

Ralea a ținut următoarea cuvântare:

Iubiți muncitori, Domnilor,

Am venit în mijlocul Dvs. trecând fără dela un capăt la altul pentru a vedea la fața locului modul cum trăiți și pentru a pune spiritul în care concepem burile sociale și politice noul regim.

După șase luni de guvernare popas e necesar pentru a asculta o privire în urmă la drumul făcut până acum.

Ca să se înțeleagă și mai bine situația în care ne găsim astăzi, e necesar să privim care era tabloul politic al țării a doua zi după cîștigarea la putere a noului regim. Dar care era mai ales situația Dvs. a muncitorilor.

(Continuare în numărul viitor)

Chemare pentru publicul cultivator de sfeclă de zahăr

Cu onoare aducem la cunoștința publicului cultivator de sfeclă de zahăr că sindicatul nostru în ziua de astăzi a încheiat următoarea înțelegere cu direcțiunea fabricii de zahăr din Arad:

Procentul de reținere pentru pământ și capete după sfecele predate între 10 Septembrie și 31 Octomvrie nu poate depăși decât cu 2% procentul de 5% și întrucât organele de preluare ar fi calculat un procent superior de acesta, aceste procente vor fi anulate retrograd până la începerea recepționării.

Dela 1 Noemvrie până la sfârșirea preluărilor, mărirea reținerilor va fi stabilită cu terminarea transportă-

rilor de sindicatul nostru și de direcțiunea fabricii înăndu-se în vedere calitatea sfecele predate.

Cu onoare invităm peonor public cultivator de sfeclă de zahăr la curățirea și tăierea ireproșabilă a sfecele, deoarece și cu această contribuie la minimalizarea reținerilor.

În fine mai comunicăm cultivatorilor de sfeclă de zahăr, că fabrica de zahăr trebuie să achite cultivatorilor până la 15 Decemvrie la 6000.— de vagon, iar până la 20 Ianuarie suma totală de predare, adică Lei 7700.—

SINDICATUL CULTIVATORILOR DE SFECLĂ DE ZAHĂR DIN ARAD—BANAT